

הדבר והתא

בס"ד ערש"ק פר' שמיני כ"ו ניסן תשפ"ה

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס' 758

פנינים יקרים

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ט, א) אמר משה אותו יצוה"ר העבירו מלבבכם אז וירא עליכם כבוד ה', הכוונה שלא להעביר כבודי מלבבכם האנושי בכח היצוה"ר רק כבוד ה' ואז ירא כבוד ה'.

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ט, א) יש להבין איך נרמז ב"זה הדבר" העברת יצר הרע מהלב, ואיך יעשו זאת? נראה מהעגל העם אמר לאהרן עשה לנו אלהים עשה להם עגל ואמרו אלה אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים, השאלה למה דוקא עגל, אלא העם פנה לאהרן שיחדש להם רעיון וזה יגרום להם יותר קירבה, בפועל נגרם להם המשכות לעבודה זרה ופריקת עול, זה שאמר משה היינו עגל זה שתקריבו יעורר אתכם להכיר בטעות בבקשת קום עשה לנו אלהים אלא תבקשו באמצעות העגל ככתוב ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת ועגל וכבש בני שנה תמימים לעולה וכו', לתקן את אשר פגמו בשפלותם וכאמור לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה.

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ט, א) זהו שאמר במדרש הדא הוא דכתיב פתי יאמין לכל דבר כי הנער מאמין באביו באמונה פשוטה שכל מה שמוסר לו הוא אמת ויציב ובאמת הלב מבין דרחמנא ליבא בעי (ברכות כא) אלא שהיצוה"ר מונע ממנו לקיים את המצוה בשלמות ולקבל עליו יראת אלקים וכבוד ה'.

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח (ט, ז) פרש"י שהיה אהרן בוש וירא לגשת אמר לו משה למה אתה בוש לכך נבחרת, הנה הבושה היא סימן טוב לאדם כמו שאמרו חז"ל (יבמות עט) כל המתבייש לא במהרה הוא חוטא, ואהרן היה מתבייש מאד מגודל ההכנעה שהיתה בו, אחרי ששמע אהרן אודות החשיבות המיוחדת נכנס בו הרהורי תשובה והבין.

ויבא משה ואהרן אל אהל מועד (ט, כג) כתב רש"י כיון שראה אהרן שקרבו כל הקרבנות ולא ירדה שכינה, אמר אהרן יודע אני שהקב"ה כועס עלי, מיד נכנס משה עם אהרן ובקשו רחמים וירדה שכינה לישראל ע"כ, טבע האדם בכל צרה לתלות את הסיבה על אחרים, אבל אהרן לא נהג כך אלא תלה את הסיבה לעצמו עד שהתבייש, מזה עלינו ללמוד שבכל צרה תחילה יש לדאוג שמא הוא גרם החטאים של האחרים על ידי שהוא הגורם לחטאים אלו והבין.

וימותרו לפני ה' (י, ב) איתא בילקוט שמיתת נדב ואביהו בא מפני שנכנסו למקדש מחוסרי בגדים, והטעם מפני שהכהנים דבוקים ותלויים בכהן הגדול והמעיל של הכה"ג מכפר על כולם בתנאי שיהיו דבוקים בקדושת הצדיק לא כן מי שמחזיק עצמו גדול כמו הצדיק כי אם אינו מבטל עצמו לצדיק הרי הוא מחוסר בגדים ואין הצדקות מועילה.

וידום אהרן (י, ג) כתב רש"י קבל שכר על שתיתתו, ומה שכר קבל? שנתייחד עמו הדבור שנאמר לו פר' שתויי יין, מכאן יש לראות גודל מעלת השתיקה כמו שאמרו חז"ל (אבות א, יז) כל ימי גדולתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה, עוד אמרו סיג לחכמה שתיקה, ועוד אמרו מה אומנותו של אדם ישים עצמו כאלם, עוד אמרו חז"ל יפה שתיקה וכו', ובמשלי (יז, כה) אויל מחריש חכם יחשב, עוד עיין באגרת של הרמב"ן ששלח לבנו שיחשוב הדבור קודם שיוציאו מפיו, גם הגר"א מוילנא ז"ל התבטא בלשונו המהור שידביק שפתותיו כשתי ריחים כי על כל דבור ודבור הבל של דברים בטלים צריך להתקלע מסוף העולם ועד סופו.

(טוב הפנינים)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

לכבוד...

ט"ז סיון תשל"ט

האמונה הפשוטה, עד שתרגיש אליכם אהבה אמיתית שאינה יכולה להינתק ממכם.

והכל תלוי בכם, איך שתתגברו אתם בתפילה מקירות הלב, וברצון אמת לקנות קנין בנפש את ההכנעה והביטול להשי"ת. כי מה חיינו ומה גבורתנו, ומה יתרון בשרנו על בשר הבהמה, זולת החכמה האלוקית שחננו הבורא ברוב רחמיו וחסדיו, כדי שנגיע על ידי עבודתנו ובחירתנו הטובה לחיות בהכרה זו כל ימי חיינו, וזה יביאנו לדביקות הבורא, אשר זה הוא כל תכליתנו.

ועתה אל תדאגו כלל וכלל, השי"ת רואה את עמלכם הגדול וחפצכם הנפשי לגדל דורות ישרים מבורכים, והוא יתן לכם הסייעתא דשמיא ויצליח דרככם למען שמו. ואני מאחל לכם רוב נחת ואושר וכל טוב.

לכבוד...

י"ד חשון תש"מ

בשפיכת הנפש, שהיא יסוד ההכנעה וקבלת היסורים באהבה ובשמחה. שאף שהיא עבודה קשה מאד מאד, אבל עושה בוודאי רושם גדול בשמים, לעורר רחמים לא רק בשביל בתכם, אלא גם עבור הרבה נשמות העשוקות ביד זדים וביד נכרים. וצריכים אחד עם מסירות נפש גדולה לפתוח את השער, ודרך השער הזה אפשר שישתחררו אלפי אלפים נשמות עשוקות וערטילאיות. ואשרי הזכאי הזה אשר על ידו תתגלגל זכות גדולה זו.

ותדע, כי כל צער ויסורים של אדם מישראל מקרב גאולתו של ישראל. וכל תפילה אינה לשווא, אלא בוודאי עושה פרי. ועוד יזכה

קראתי בתשומת לב יתרה אודות בתכם היקרה תחי' אשר מצב חינוכה מדאיג אתכם, ואשר נמצאת כפי הנראה במצב תרדמת הנפש מסערת תקיפות הטבע עד שאינה מוצאת מקומה, כי עדיין לא נהירין לה דרכי המאבק לחשוף את נקודת התורפה אשר שקועה שם. ולכן ראוי מאד לשים לב באופן היקפי על שאיפתה בחיים, ועל נוסח דיבורה, ובמה היא ממלאת את זמנה. כדאי מאד להשקיע עצמכם להבין פשר חייה, ובאיזה מדה מן המדות אופפת אותה, כגון, כעס, קנאה, גאווה, ואהבה. ולחקור את נפשה כראוי עם יש חברות או משהו מיוחד שיש לה קשר עמו. ועל ידי כך תתחילו להבין את נפשה כראוי, ובאיזה דיבורים לדבר אליה למשוך אותה אליכם בחבלי אהבה וקשר של נפש, להטות אותה למסלול החיים האמיתיים, עד שתשכילו לפתח לפניה מוקד משיכה של אור

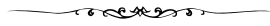
לכבוד...

לנכון קיבלתי וקראתי בתשומת לב רבה מכתבך המרטיט לבבות אודות צרת הבת, ואני משתתף תמיד בתפילת הרבים בבקשת רחמים לפני הקב"ה שיערה רוח ממרום על עמו ישראל ובכללם בתך היחידה, אשר עשוקה זדים ובן אל נכר, והכאב מגיע עד לשמים, וזהו הכאב של עם ישראל כולו, ה' ירחם.

ואף על פי כן, שמחתי לראות במכתבך שאינך מתייאש כלל. וכך היא באמת דרך האמונה הפשוטה שאין מקום ליאוש כלל, ואין מעצור לה' מהושיע, וישיב לכם במהרה את בתכם ליצור מחצבתה. רק לא נתייאש מלהתפלל תמיד

לראות בעיניו בשוב הבת לחיק עמה, אלוהיה והוריה, ודרור יקרא לבת. רק שלא יפול ח"ו לעצבות או לנכות רוח, כי אין זה ממהר הישועה. ואם כוחך עמד תעסוק בגמילות חסדים עם

שבורי לב ונדכאי רוח, וזה ענין בדוק לעורר ישועות מאוצר מתנת חנם. כי מה אתה רחום אף הוא רחום, ומרחמים עליו מן השמים (שבת קנא:). אני מאחל לכם בריאות טובה ורוב נחת, ונזכה לשמוע ממכם בשורות טובות, אמן כן יהי רצון.

לכבוד הבחור החשוב...

לנכון קיבלתי וקראתי מכתבך של נפש הומיה, אשר נסיבות הזמן והטבע חברו עליה יחד להרחיקה ממסלול דרך החיים, והיא כולה נבוכה בסבך תחלואיה, מחמת נתינת דרור לנטיות הטבע באין מעצור. ואין תומך וסומך. ומי יניד לך ומי ירפא שברך. ועל זה ידו כל הדוויים. וזהו הגלות של עם ישראל וגלות השכינה, אשר מי יתאר ומי ישער עוצם הצער בעולם.

אבל אין מקום ליאוש כלל. כי מן החושך יזרח האור, האור של האמונה הפשוטה, כשנשים אל לבנו לראות את רחמיו הגדולים של השי"ת עלינו, שאף בחושך הכבד הזה הוא מושיט לנו יד רחומה להיות לנו אחיזה בחיים. וגם שם, במיצר הזה, ידו תנחנו להחיותנו, שנוכל לקרוא לו ולפנות אליו כבן מתרפק על אביו. ואף אם נתרחק ממנו מרחק עצום, הריהו מכיר קול בנו הזועק אליו ממעמקים, ומחכה לו לבואו בזרועות פתוחות, לרחצו ולטהרו מן הדרך הרחוקה אשר עבר מאז נעלם ממנו ונלחץ מלחץ הזמן.

לכן אבקשך מאד שתתחזק ותתאמץ ולא תשמע בקול המחשבות הזרות והרעות, אלא אזור כגבור חליצך והלחם בהם. ואם תאמין כי השי"ת מסתתר בהם כדי שתגלה אותו שם, והוא שולח לך הסיבה כדי שתתקשר עמו, ולהשיג שורש החיות שלך בבחינת "מבשרי אחזה אלוה" (איוב יט, כו). כי אחרי שעבר עליך

י"ד חשוון תש"מ

מה שעבר, עם כל כך הרבה נסיונות מרים, ובכל זאת אתה חי וקיים, ונתן לך הכח לערוך אלי מכתב בטוב טעם ולהסביר היטב מצבך - מכאן ראייה על מציאות האמונה הפשוטה. ואם תתחיל לחיות כך, לא תחסר דבר, ותקבל את שלוות הנפש, ומדת הקנאה שלך תהפוך להיות קנאת-ה' צבאות על כל הדברים המבקשים להסטות אותך מנתיב הישר המוליך אל התכלית האמתית של חובת האדם בעולמו.

ואין זו עבודה קלה, ולא לזמן מועט, אלא היא מתמשכת לכל אורך החיים, וכל יום מתחילים מחדש - למי שאינו רוצה להתייאש מן הנפילות הרבות שהוא נפל בהם. עד שהוא זוכה וקונה את קניי האמונה הפשוטה בעצמו ובבשרו, ונעשה משכן להשראת הנפש. וזה הוא אשר כל העולם כולו כדאי הוא לו.

ראה מאד להרבות בתפילה שתמיד איננה חוזרת ריקם, בפרט מזמורי תהלים שחברם דוד המלך ע"ה אשר זכותו עומד לכל אחד מישראל עד היום הזה. לכן אמור נא כל יום שמונה מזמורי תהלים על הסדר, וחזור חלילה.

והשי"ת שומע תפילת כל פה ישלח לך עזרך מקודש, ותצא מן המיצר שלך, וירפא לך רפואת הנפש ורפואת הגוף, ותזכה לכל הברכות והיעודים הטובים, עד שתזכה לתקון הנפש שלך, ותזכה לאור של שבעת הימים, אמן כן יהי רצון.

המשך פנינים יקרים

ויאמר משה אל אהרן ולאעזר ולאיתמר בניו ראשיכם אל תפרעו ובגדיכם לא תפרומו וגו' ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ה' (י. ו) יש להבין הלא משה רבנו בא לומר לאהרן ולבניו שלא יתאבלו וא"כ מדוע המשיך שכל ישראל יבכו את השרפה, הלא עי"כ יתמלא לבם של אהרן ובניו אבל וצער? הנה עיקר צערן של אהרן היה על שבניו מתו בלי בנים ופחד שיצטרכו להתגלגל עוד פעם, על זה בא משה רבנו לנחמו ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ה' וע"י בכייתם יוולדו כמה בנים בישראל שיהיו נחשבים לבניהם ולא יצטרכו לבא עוד פעם בגלגול לעולם הזה, ונכון הוא. (טוב הפנינים)

ויאמר משה אל אהרן ולאעזר ולאיתמר בניו ראשיכם אל תפרעו ובגדיכם לא תפרומו וגו' ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ה' (י. ו) יש להבין הלא משה רבנו בא לומר לאהרן ולבניו שלא יתאבלו וא"כ מדוע המשיך שכל ישראל יבכו את השרפה, נראה לפרש על פי מה שאמרו בברכות (פ"ט, מה) חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברכין על הטובה, ופירשו כגמרא שהכוונה שיש לקבל גם את הרעה בשמחה אך אעפ"כ יש הבדל בין הטובה לרעה שעל הטובה כולם חייבים לשמוח אבל על הרעה רק הצדיק חייב לשמוח אבל שאר האנשים חייבים להצטער, זהו שאמר משה לאהרן וכו' אל תפרומו ולעם נאמר שיבכו... (אמרי שפר)

וידבר ה' אל אהרן ויין ושכר אל תשת וכו' (י. ט) במדרש רבה אמרו הדא הוא דכתיב פקודי ה' ישרים משמחי לב, שמעתי מהכתב סופר שנדב ואביהו נכנסו שתויין מפני שרצו לעבוד עבודת ה' בשמחה, לקיים מש"כ עבדו את ה' בשמחה ורצו לעורר את השמחה ע"י היין, אלא שהקב"ה לא רצה בשמחה חיצונית ע"י אמצעי זר אלא שהשמחה תהיה מהמצוה עצמה, והמה עמדו לשרת בהקריבם אש זרה שהתלהבות תהי' ע"י אש ויין וניזוק, לכן צוה ה' ויין ושכר אל תשת כי אין ה' רצון השי"ת באש ובהתלהבות זרה אלא שיהא מפקודי עצמה. (שערי שמחה)

ולחבדיל בין הקודש ובין החול ובין הטמא ובין הטהור וכו' (י. י) במסכת פסחים (ג) מספרים רז"ל על שני תלמידים שישבו קמי דהלל חד אמר מפני מה בוצרים בטהרה, וחד אמר מפני מה מוסקים בטומאה אמר הלל מובטח אני שיהיה מורה הוראה בישראל, זהו שמרומז בפסוק ולחבדיל בין קודש לחול ובין טומאה לטהרה כי מי שמדקדק בדיבורו להוציאם בטהרה הוא יזכה להורות את בני ישראל לפסוק הוראה בישראל. (כתנות אור)

וישמע משה וייטב בעיניו (י. כ) איתא באבות דרבי נתן עה"פ ודובר אמת כלבבו כגון רב ספרא שהיה לו חפץ למכור אלא שהקונה בא לפני רב ספרא כשהיה קורא קריאת שמע, הקונה חשב שרב ספרא מעונין לעלות את המחיר, כשגמר אמר רב ספרא לקונה טול החפץ בדמים שאמרת לראשונה כי היה דעתי לכך למכור לך. (שאלות דרב אחאי)

זאת החיה אשר תאכלו (יא. ב) במדרש רבה אמרו זה שאמר הכתוב לעשות רצונך אלקי חפצתי וגו' (תהלים מ) נראה לפרש על פי דרשת חז"ל על הפסוק ונטמאתם בם, אל תקרי נטמאתם אלא ונטמאתם כי מאכלות אסורות מטמאת את הלב, וחמורים הם מפני שמולידים באדם גסות והגשמות ואכזריות, וכן אמר שלמה (משלי) עבדות ה' דרוש לב טהור. (שערי שמחה)

אשה כי תזריע וילדה זכר (י"ב. ב) העיקר שיתעורר כל דבר שבקדושה מזה העולם, וזה ברור בכל דבר הן ברוחניות והן בגשמיות, הלא ידוע אם האדם לא יזרע לא יעלה תבואה, וכן ברוחניות מחויב האדם לזרוע מצות ומעש"ט ועי"ז ישפיע השי"ת אורו הגדול וכל טוב ברוחניות ובגשמיות לזה העולם ויהיה יחוד גמור, וזהו וילדה זכר, והבן.

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

פ.ק.ס: 02 - 5325477 02 - 5829688

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

